

Cleton & Com
Vastgoed- en ruimtelijke ontwikkeling
Westzeedijk 256
3016AP Rotterdam

Betreft: Memo effectbeoordeling stikstofdepositie Johan de Wittlaan Woerden
Datum: 24 augustus 2019
Nummer: 18036/01
bijlage(n) 1; AERIUS_bijlage_20181206224534_RPu62Swa22JR.pdf

In opdracht van Cleton & Com heeft Langelaar Milieuvadvis onderzoek verricht naar de stikstofdepositie op nabijgelegen kwetsbare natuurgebieden ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling van maximaal 110 woningen door Synchron Ontwikkelaars aan de Johan de Wittlaan te Woerden. De ontwikkellocatie, die momenteel braak ligt, is op de onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 1 ligging ontwikkellocatie (gele stippellijn) aan de Johan de Wittlaan te Woerden.

De voorgenomen ontwikkeling is niet toegestaan op grond van het vigerend bestemmingsplan. Een bestemmingsplanwijziging of omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) wordt voorbereid om het voornemen planologisch mogelijk te maken.

In het kader van de Wet natuurbescherming moet uitgesloten worden dat significante negatieve effecten kunnen optreden in Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie kan verslechterende gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze gevolgen kunnen significant zijn wanneer een plan, project of andere handeling leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden die overbelast zijn.

Wet en regelgeving Natura2000 & stikstof

Met de aanwijzing van ruim 160 Natura 2000-gebieden draagt Nederland bij aan het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie. De Europese regelgeving vereist dat in deze gebieden (verdere) achteruitgang van habitats wordt voorkomen. Het wettelijk kader voor het realiseren van de Natura 2000-doelstellingen is in Nederland vastgelegd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet bepaalt dat nieuwe economische activiteiten (of uitbreiding van bestaande) in en rond Natura 2000-gebieden moeten worden getoetst op hun effect op de natuur. De effecten van stikstof zijn een belangrijk aspect, aangezien de kritische depositiewaarde (KDW) voor stikstof in veel habitattypes wordt overschreden.

Programmatische Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. De PAS beoogt dat doelstellingen van het Europese natuurbeleid worden gehaald en tegelijk ruimte te creëren voor noodzakelijke economische ontwikkeling middels het beschikbaar stellen van ontwikkelingsruimte middels een melding- en vergunningsstelsel.

De Natuurbeschermingswet geeft een limitatieve lijst met toestemmingsbesluiten waarmee ontwikkelingsruimte uit het PAS aan projecten of 'andere handelingen' wordt toegedeeld. Met AERIUS Calculator wordt de stikstofdepositie als gevolg van projecten, andere handelingen en plannen op Natura 2000-gebieden berekend.

Raad van State accepteert PAS niet

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State echter besloten dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis voor toestemming voor activiteiten worden gebruikt.

De Afdeling stelde in 2017 prejudiciële vragen over het PAS aan het Europese Hof van Justitie in Luxemburg. Het Hof deed uitspraak in 2018 waarin zij een systeem als dat van de PAS bij het toestaan van projecten accepteert, maar aangaf dat er zware eisen blijven gelden voor de onderbouwing van het PAS.

De Afdeling heeft nu geoordeeld dat het PAS niet aan deze eisen voldoet. Op basis van het PAS wordt vooruitlopend op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden, alvast toestemming gegeven voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor die gebieden. De Afdeling stelt dat de huidige motivering niet de wetenschappelijke zekerheid biedt dat er geen schadelijke gevolgen zijn voor de natuur, en dat een dergelijke toestemming vooraf niet meer gegeven mag worden.

De bevoegde gezagen voor toestemmingsverlening op grond van het PAS hebben de toestemmingsverlening op basis van het PAS vanaf 23 mei 2019 opgeschort, tot de gevolgen van de uitspraak zorgvuldig in beeld zijn gebracht. Het is ook niet meer mogelijk om meldingen in te dienen. Voor activiteiten die eerder zijn toegestaan op grond van de grenswaarde-, drempelwaarde of afstandsgrenswaarde zal alsnog een toestemmingsbesluit op grond van de Habitatrichtlijn nodig zijn. De PAS-partners bekijken de komende tijd wat de precieze gevolgen zijn van de uitspraak van de Raad van State.

Toetsing

Nu het (tijdelijk) niet mogelijk is ontwikkelingsruimte uit de PAS te claimen voor projecten en andere handelingen, dienen de gevolgen door stikstofdepositie getoetst te worden zoals bij plannen. Voor een bestemmingsplan (incl. uitwerkingsplichten en wijzigingsbevoegdheden) kon namelijk al geen ontwikkelingsruimte uit PAS worden toegedeeld.

Een project, handeling of plan dat vanwege de stikstofdepositie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied moet passend beoordeeld worden tenzij significante

gevolgen op voorhand kunnen worden uitgesloten of als voor de planologische mogelijkheden van het voornemen al eerder een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van het bestemmingsplan. Significante gevolgen door stikstof kunnen worden uitgesloten als er geen rekenkundige toename van stikstofdepositie plaats vinden op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden in Natura2000-gebieden die al overbelast zijn door het project, handeling of planologische mogelijkheden van het plan. Er wordt gebruik gemaakt van Aeries voor wat betreft informatie over de (stikstofbelasting van) stikstofgevoelige habitat-typen en leefgebieden in de Natura 2000-gebieden omdat dit de meest actuele info geeft.

Depositieberekeningen kunnen worden uitgevoerd met AERIUS Calculator. Als er sprake is van een korte afstand tot Natura2000 (bv. enkele tientallen meters) heeft de Raad van State geoordeeld dat Aeries Calculator geen geschikt model is en lijkt een schaduwberekening met een model die eerder wa goedgekeurd (bv. Agro-Stacks (stallen) en KEMA-stacks (industrie) aanbevolen.

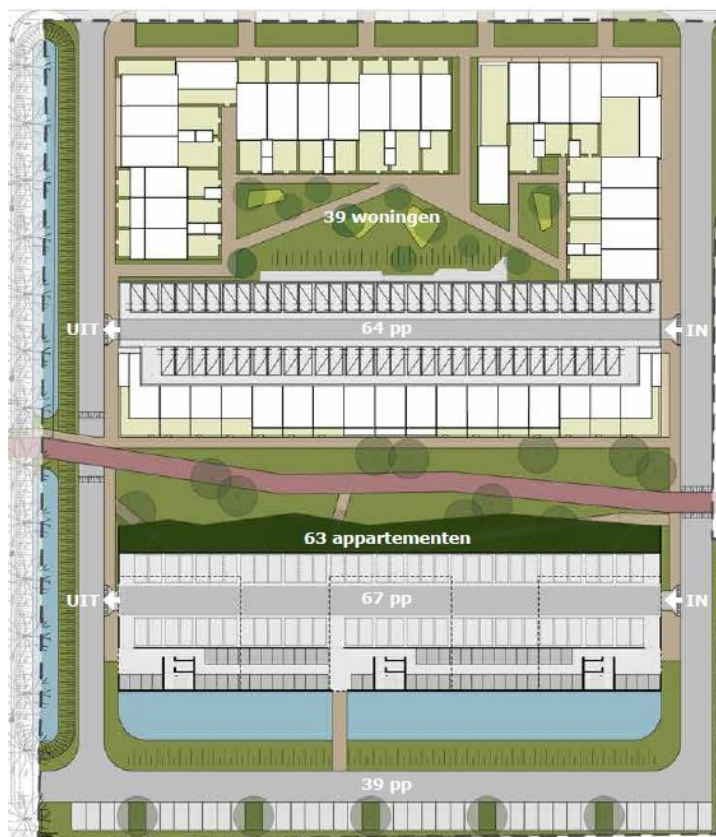
Stikstof- en ammoniak emissies in het plangebied

Emissies naar de lucht vinden plaats door verkeersbewegingen van en naar het plangebied en de emissies die worden toegeschreven aan woningen.

Op beide aspecten wordt nader ingegaan.

emissies wegverkeer

Het stedenbouwkundig plan dat ZECC Architecten in opdracht van Synchroon heeft opgesteld (versie: dd. 10-07-2018) gaat uit van maximaal 39 rijwoningen en 63 appartementen (zie onderstaande afbeelding), waaronder 24 sociale appartementen.

Figuur 2: tabel omgevingsadressendichtheid 2018 (bron: statline, CBS)

Cleton & com heeft verzocht onderzoek te doen voor maximaal 110 woningen.
Voor de emissiebepaling wordt uitgegaan van 8 extra rijwoningen (worstcase).

De verkeersgeneratie is bepaald behulp van de publicatie 317 “Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie van het CROW, oktober 2012, Ede” en Statline “Gebieden in Nederland 2018 - Grootte en Stedelijkheid van gemeenten” van het CBS¹. De voorgenomen ontwikkeling ligt in de gemeente Woerden. Deze gemeente wordt door het CBS typeert als een ‘matig stedelijke gemeente’ (zie onderstaande afbeelding).

Grootte en stedelijkheid van gemeenten			Statistische gegevens
Regio's	Stedelijkheid	Code	Omschrijving
code			Omgevingsadressendichtheid per km2
Woerden		3	Matig stedelijk

Het CROW typeert De ligging van de ontwikkelingslocatie als ‘schil rond het centrum’ aangezien de locatie in de nabijheid van het stadscentrum ligt. De verkeersaantrekkelijke werking is afhankelijk van de stedelijkheid van de gemeente, de ligging t.o.v. het centrum en het woningtype.

- De verkeersaantrekkende werking voor een sociaal appartement op een dergelijke locatie is gemiddeld 3,4 voertuigbewegingen per etmaal.
24 sociale appartementen leiden tot 81,6 motorvoertuigbewegingen per etmaal.
 - De verkeersaantrekkende werking voor een middenklasse of duur appartement op een dergelijke locatie is gemiddeld 6,9 voertuigbewegingen per etmaal.
De overige 39 appartementen leiden tot 269,1 motorvoertuigbewegingen per etmaal.
 - De verkeersaantrekkende werking voor een rij-/hoekwoning op een dergelijke locatie is gemiddeld 6,9 voertuigbewegingen per etmaal.
39+8=47 rij-/hoekwoningen leiden tot 324,3 motorvoertuigbewegingen per etmaal.
- In totaal leidt dit tot 675 motorvoertuigbewegingen per etmaal.

In de CROW publicatie is het volgende over vrachtverkeer opgenomen: “het vrachtverkeer naar en van woongebieden is doorgaans verwaarloosbaar, maar is wel in de cijfers verwerkt. Als gemiddelde kan worden gehanteerd: 0,02 vrachtautobewegingen per woning per werkdag etmaal”. Een werkdag kan naar weekdag worden omgerekend door te delen met 1,11. Per weekdag etmaal zijn er dus 0,018 vrachtverkeerbewegingen per woning. Uitgaande van 110 wooneenheden zijn er 2,0 vrachtwagenbeweging per etmaal.

verkeersafwikkeling

Het plangebied wordt ontsloten op de Johan de Wittlaan.

Naar verwachting rijdt het verkeer vanuit het plangebied hoofdzakelijk via de Utrechtsestraatweg en de Polanerbaan in de richting van de A12.

Aangezien de groei van het wegverkeer op rijkswegen als passend beoordeeld is in het kader van PAS, is gemodelleerd tot de A12 en worden de effecten van extra verkeer op rijkswegen buiten beschouwing gelaten.

Voorgenomen situatie : Emissies woningen

Verschillende activiteiten in woningen kunnen leiden tot ammoniak- en stikstofemissies, waarvan de verbrandingsketel de belangrijkste bron is.

Voor de NOx emissies is uitgegaan van de standaard-emissies voor geplande woningen die

¹ <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83859NED/table?ts=1544129837353>

Aerius hanteert, afhankelijk van het type woning.

Het stedenbouwkundigplan gaat uit van 63 appartementen en 39 rijwoningen, waarvan bijna de helft hoekwoningen (inclusief woningen die verspringen t.o.v. de naastgelegen woning) Bij de bepaling van de NO_x emissies is uitgegaan van 110 woningen: 63 appartementen, 24 tussenwoningen en 23 hoekwoningen.

Conform de gegevensset '[kentallen Ruimtelijke plannen](#)' van RIVM/EZ behorende bij de Aerius factsheet '[Ruimtelijke plannen – Emissiefactoren](#)' is de NH₃ emissie van huishoudens voor nieuwbouwwoningen 0 kg/jr.

Aerius Calculator

Met Aerius Calculator zijn de netgenoemde emissiebronnen gemodelleerd.

Dit rekenmodel is geschikt voor deze berekening, aangezien de dichtstbijzijnde Natura2000 gebieden met stikstofgevoelige habitats niet op zeer korte afstand (bv. 50meter) van de emissiebronnen liggen.

- Het wegverkeer is gemodelleerd als lijnbronnen. Bij het vrachtverkeer is uitgegaan van 50% middelzwaar en 50% zwaar vrachtverkeer;
- De NO_x-emissie door de woningen is gemodelleerd als oppervlaktevlaktebron.

Rekenresultaten

Er is een verspreidingsberekening uitgevoerd met Aerius Calculator (versie 2016L_20180926_2a474e88d4) voor het rekenjaar 2018.

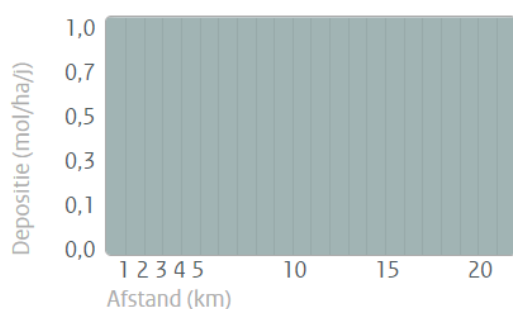
Uit de rekenresultaten blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitattypes en /of leefgebieden in Natura2000-gebieden.

Aerius Calculator rapporteert zowel cijfermatig als grafisch geen toename van stikstofdepositie (zie onderstaande figuur).

Resultaten

Grafiek	Tabel	Filter
---------	-------	--------

woningbouwplan J. de Wittlaan
Woerden 110w

In bovenstaande grafiek is de hoogste depositie (NO_x+NH₃) ten gevolge van de emissie van de ingevoerde bronnen (mol/ha/jr) te zien ten opzichte van de afstand tot de berekende bron(nen).

Figuur 3 : rekenresultaten Aerius Calculator

Conclusies

Een bestemmingsplan dat vanwege de stikstofdepositie gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied moet passend beoordeeld worden tenzij significante gevolgen op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Uit de uitgevoerde effectbeoordeling blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling van maximaal 110 woningen aan de Johan de Wittlaan te Woerden niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats en leefgebieden in Natura2000-gebieden. Significante gevolgen door stikstof kunnen op voorhand worden uitgesloten. Er is geen vergunningplicht of grond van de Wet Natuurbescherming ten gevolge van stikstof.